No. 15 1840

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 4 Februarij.

PUBLICATIE.

Betrekkelijk het Reglement op het weren van Brand. (Vervolg van ons vorig nommer.)

Art. 90. De verdere Brandgasten zullen worden genomen uit Ambachtslieden, Sleepers, Bierwerkers, Arbeiders of Kraanwerkers, en daartoe door Burgemeesteren worden benoemd.

Art. 91. Niemand zal zich aan de benoeming door Burgemeesteren gedaan, mogen onttrekken, ten ware om redenen, bij Burgemeesteren voldoende bevonden; en bij weigering vervallen in de hierna vastgestelde boete of straffe, zonder dat zulks zal kunnen te weeg brengen, dat de benoeming en de verpligting van den benoemden hierdoor vervalle.

Art. 93. Een eigelijk het eerst eenen ontstanen brand ontwarende, is gehouden, om overluid *brand! brand!* te roepen, en de naaste geburen daarvan dadelijk te verwittigen.

Art. 94. De Klapwakers zullen bij het doen hunner ronden mede bijzonder toezien op den brand en op alles wat dezelve zoude kunnen veroorzaken. — Zoodra bij hun brand wordt ontdekt, zullen zij overluid, en doorgaande, roepen *Brand! Brand!* met bijvoeging van de plaats alwaar dezelve is ontstaan, en daar bij met hunne klap alarm slaan. — Zij zullen de inwoners der buurt, alwaar de brand is ontstaan, dadelijk wekken, de Burgemeesteren, de Opperbrandmeesteren, de Onderbrandmeesteren, de kommissaris van Policie en de Stads Architect, dadelijk waarschuwing doen.

Art. 95. De Torenwachters zullen bij het ontstaan van brand, de brandklok dadelijk kleppen, en wanneer den brand bij dag ontstaat, aan de zijde waar den brand is, een rood vaandel, doch wanneer die na Zonne ondergang ontstaat, een brandende lantaarn, uit den Toren steken. — De Torenwachters zullen, gedurende hunne nachtwacht, bijzonder op het ontstaan van brand letten, en zoodra zulks bij hun wordt ontdekt, dadelijk met de gewone brandklok kleppen.

Art. 96. Een der Onderbrandmeesters en alle de Brandgasten, zullen op staanden voet, op het vernemen van brand, zich regtstreeks begeven naar de plaats waar de Brandspuit, waartoe zij behooren, is bewaard, ten einde de Spuit en toebehoorten, met de meesten spoed te voeren naar de plaats van den brand.

Art. 97. Zoodra het ontstaan van den brand zal zijn gehoord, zullen de burgemeesteren, geen generale Brandmeester zijnde, zich ten spoedigste begeven ten Stadhuise.

Art. 98. De Burgemeester generale Brandmeester, zal zich regtstreeks vervoegen naar de plaats van den brand, zoo ook de Kommissaris van Policie en de Stads-Architekt, welke zich zullen vervoegen bij den generalen Brandmeester, ter zijner adsistentie.

Art. 99. De mannelijke inwoners, schoon niet tot den dienst der Brandspuiten geaffecteerd, zijn gehouden zich dadelijk mede naar de plaats van de ontstane brand te begeven, om, onder de orders van den generalen Brandmeester, de Opper- en Onderbrandmeesters, behulpzaam te zijn tot het blusschen van den brand.

Art. 100. Van de voors. inwoners, zal, onder het opzigt van de Opper- en Onderbrandmeesters, gebruik worden gemaakt tot het aanvoeren van water. — Zij zullen zich daarom stellen in twee reijen, om, aan de eene zijde, de met water gevulde emmers, aan elkanderen overtegeven tot aan de plaats alwaar het water zal worden bevolen te moeten worden aangevoerd; en aan de andere zijde, om de ledige emmers weder te doen keeren ter watervullingsplaats. — Bij dien arbeid zal met de meest mogelijke regelmaat en bezadenheid, zonder eenig geraas of geschreeuw, moeten worden te werk gegaan.

Art. 101. Niemand der alzoo in reijen geplaatste Ingezetenen, zal zonder verlof van den Burgemeester, zijne plaats mogen verlaten of zich aan den hem opgelegden arbeid mogen onttrekken.

Art. 102. Geene der bedienden van de Brandspuit zullen zich van hunnen post mogen verwijderen of den hun opgelegden arbeid staken; maar ieder zal op zijne plaats verblijven en promptelijk aan de hem gegevene bevelen gehoorzamen.

Art. 103. De Opper- en Onder-Brandmeesters zullen in al hetgeen aan hen door den Burgemeester en generalen Brandmeester; de Brandgasten in hetgeen hun door de Opper- of Onder-brandmeesters en andere daaromtrent directie hebbende, tot het blusschen van den brand wordt bevolen, aanstonds moeten gehoorzamen; en wijders dezelven met alle beleefdheid en welvoegelijkheid bejegenen.

Art. 104. Een der Brandmeesters van iedere Spuit, zal zich bij den generalen Brandmeester begeven, om hem berigt te geven van den toestand van den brand en van de daar nevens aangelegen panden, en zijne bevelen vragen; zullende de plaats waar zich de generale Brandmeester bevindt, bij dag, door een wit en rood vlaggetje, en bij avond of nacht, door een brandende lantaarn op een stok, worden aangeduid.

Art. 105. De dienstdoende Schutterij zal op het eerste gerucht van brand, zich dadelijk in de wapens begeven, en vergaderen op de groote Markt voor het Stadhuis. — De Kommanderende Officier, zal op staanden voet de helft der dienstdoende Schutters detacheren naar de plaats van den brand, en het kommando van dat detachement op zich nemen, de wederhelft zal post houden voor het Stadhuis, onder kommando van den opvolgenden officier.

Art. 106. Het detachement bij den brand gedetacheerd, zal onmiddellijk staan onder de orders van den generalen Brandmeester. — Het detachement, posthoudende op de kooplaats van het Stadhuis, zal verblijven onder de bevelen van Burgemeesteren.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 31sten Januarij.

De kamer der gedeputeerden heeft gisteren in hare bureaux, over verschillende ontwerpen, onder anderen over de voorgestelde dotatie van den hertog *van Nemours* beraadslaagd. Eene levendige discussie is daarover gerezen. De tegenstanders van het ontwerp hebben hoofdzakelijk aangemerkt, dat bij de onderhavige voordragt ook de bewijzen moesten overgelegd zijn geworden, dat het bijzonder domein onvoldoende was om in de behoeften des prinsen bij zijn huwelijk te voorzien. De meerderheid schijnt zich echter voor het ontwerp te hebben verklaard. Merkwaardig is de gematigdheid waarmede de heer *Odillon Barrot* zich te dezer gelegenheid uitgelaten heeft. Volgens den *Messager* kwam zijne in de bureaux gehouden rede hierop neer: In 1831 had de kamer tot den koning gezegd: Ik geef U 12 millioenen om de waardigheid van de kroon te handhaven; aan het hoofd van het gezin had zij gezegd, ik laat U uw bijzonder eigendom, om uwe kinderen te verzorgen, en slechts in geval dat dit eigendom onvoldoende is, zal de staat geroepen worden om in het ontbrekende te voorzien. Deze maatregel was slecht; maar de verbindtenis eenmaal aangegaan zijnde, kon men zich er niet aan onttrekken. De heer *Odillon Barrot* verlangde voorts, dat de discussien over het ontwerp zich tot den boezem der commissie bepaalde, opdat geene hatelijke woordenwisseling bij de openbare beraadslagingen, nieuwe verdeeldheid in het land verwekte.

— De met [illegible] commissie van het ontwerp tot verlenging van [illegible] der bank, schijnt gunstig voor hetzelve gestemd.

— Het hof der pairs heeft nog geen uitspraak gedaan in de zaak van den opstand van Mei.

— Het *Journal des Débats* neemt een artikel van den Londenschen *Morning Chronicle* over, waarin dit blad over de onderhandelingen sprekende, tusschen den heer *van Brunow* en lord *Palmerston* gevoerd, het vreemd vindt, dat de fransche bladen zich verwonderen over eene overeenkomst die Engeland met de andere mogendheden in den geest der gezamenlijk door de gezanten te Konstantinopel aan de Porte ingediende nota, kon gesloten hebben; het was toch wereldkundig, dat Frankrijk sedert lang eene geheel andere staatkunde dan Engeland en de andere mogendheden, in de zaken van het Oosten volgde, en *Mehemed* eene magt wilde verzekeren, die met de inzigten van al de andere mogendheden streed. Het *Journal des Débats* vergenoegt zich niet alleen met te [illegible] ken, dat het engelsch blad de daad eener verraderij [illegible] gelijk, dat, volgens hetzelve, op Engelands zijde was, op [illegible] rijk wierp; terwijl het zich voorts beklaagt, dat het gezag [illegible] een vroegere voorstander van het bondgenootschap tusschen [illegible] de landen, zich thans hetzelve vijandig toont.

— De uit Spanje ontvangen tijdingen [illegible], blijven de meerderheid al nog aan de oppositie [illegible]

lijd schijnen eenige onlusten te hebben plaats gehad; de stad is, schoon kortstondig, in staat van beleg verklaard en de rust spoedig hersteld.

— Uit Mas-las-Matas, het hoofdkwartier van *Espartero*, schrijft men, dat den 20sten Januarij, een aantal karlistische scherpschutters zich op de naburige hoogten hebben vertoond, en een groot aantal afdrukken van eene proclamatie van *Cabrera* hebben rondgestrooid, waarin de soldaten der koningin worden aangemaand, om zich onder de vanen van don *Carlos* te scharen. Dat stuk schijnt dus te bewijzen, dat *Cabrera* niet dood is. Intusschen is het reeds van den 8sten gedagteekend.

De ontruiming van Passages door de Engelschen schijnt zeker. Over Engeland heeft men daarvan hier insgelijks het berigt ontvangen.

— Ter beurze van heden (31 *Januarij*) waren genoteerd: 5 pCt. 112,20; 3 pCt. 80,80; Nap. r. 103,10; Sp. Ardoin 28 drie achtste; Rom. L. 102⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 30sten Januarij.

Het is, naar het schijnt, nog onzeker, wanneer de bondsvergadering hare werkzaamheden zal hervatten. Waarschijnlijk zullen er voor de terugkomst van den graaf *von Münch-Bellinghausen*, tegen Paschen, geene zittingen worden gehouden. Men houdt het voor meer dan waarschijnlijk, dat de Hanoverschen zaak alsdan wederom zal behandeld worden. — Uit die stad wordt geschreven, dat de hoogeschool van Göttingen geweigerd heeft, eenen afgevaardigde voor de tegenwoordige kamer der Standen te kiezen, hebbende de prorector, de hofraad *Bergman*, namens die hoogeschool verklaard, dat zij daartoe niet kon overgaan.

— Te Napels spreekt men van eene reis des konings naar Weenen. De hertog *van Bordeaux* leeft te Napels zeer stil en laat zich weinig zien. Sedert zijn verblijf te dier stede, bevonden zich aldaar vele karlisten.

— Berigten uit Alexandrië van den 6den Januarij behelzen de volgende tijding:

» Den 28sten December heeft de kapudan-pacha, aan boord van den turkschen driedekker *Mahmoudieh*, aan den Onderkoning een schitterend feest gegeven, waartoe alle de officieren der beide vloten genoodigd waren. Dit feest had plaats ter viering van de vereeniging dier beide vloten, welke van dien dag af slechts ééne vloot uitmaken. De schepen worden van nu af, zonder onderscheid, door Turksche of Egyptische officieren gekommandeerd, ook de manschap zal vermengd worden, zoodra alle de Egyptische uniformen gereed zijn die men voor de Turksche matrozen laat vervaardigen.

» Men gelooft algemeen, dat de pacha, ongeduldig wordende, door zulke demonstratiën eene spoediger beslissing van de Oostersche aangelegenheden wil uitlokken. Zoo laat hij sedert eenigen tijd de manschap der oorlogsschepen dagelijks in het vuur exerceren; elken dag bezoekt hij een ander schip. Intusschen is het niet waarschijnlijk, dat hij ernstig er aan denkt, om zijne vloot ooit tegen Europesche oorlogsschepen uit te zenden; eerder zou men gewigt kunnen hechten aan zijne verzekering, dat hij, aangevallen wordende, alle zijne schepen vernielen en den vijand in het binnenland afwachten zoude. Hoe dit zij, de personen die den pacha omringen en die tot hiertoe, naar het voorbeeld van hunnen meester, vol vertrouwen waren, beginnen ongerust te worden. Zij wagen geene belangrijke ondernemingen, en trachten zich voor hunne bij den pacha uitstaande gelden te dekken, door tegen hoogere prijzen rijst en granen van hem over te nemen. Alles duidt aan, dat wij eene crisis naderen."

— In een berigt van de Turksche grenzen van 17 Januarij leest men:

» Uit Perzie heeft men in Konstantinopel de gewigtige tijding ontvangen, dat de vorst *Kamram*, van Herat, bekend door de verdediging van zijne hoofdstad tegen de gansche Perzische krijgsmagt, geheel onverwacht de opperheerschappij van den schach van Perzie erkend heeft. Naar men vermoedt, is dit merkwaardig besluit toe te schrijven aan de vrees, dat de Engelschen, na in hunne expeditie tegen Kabul geslaagd te zijn, ook Herat zouden willen vermeesteren, welke vrees nog verhoogd was geworden door de omstandigheid, dat de Engelschen aan vorst *Kamram* aangeboden hadden, om eenige hulptroepen naar zijne hoofdstad te zenden, een aanbod, dat terstond stellig van de hand gewezen was. Ook schijnt een noordsche invloed in deze baren in vloed te hebben doen gelden."

— Uit Odessa wordt van den 12den januarij geschreven, dat de admiraal *Lazaroff* plotselijk bevel had gekregen om naar Sebastopol te zeilen. De vrees of de meening, dat *Ibrahim*-pacha, met het gunstig weder in het aanstaande voorjaar magt ... ken, heeft het russische gouvernement de noodzakelijkheid doen inzien, ... *Ibrahim* in Klein-Azie in toom te houden.

— Nadere berigten uit Athene vermelden, dat de minister van binnenlandsche zaken *Glarakis* uit zijn post ontzet was, omdat hij in de ... staatszaken, zich niet naar eisch ... pligt gekweten had ... blijven de meerderheid in ... aan de oppositie tusschen

— Volgens de berigten uit Petersburg bedraagt de bevolking der hoofdstad tegenwoordig 476,386 zielen, als 338,512 personen van het mannelijke en 138,874 personen van het vrouwelijk geslacht; sedert 1838 is de bevolking met 6666 zielen toegenomen.

ENGELAND.

LONDEN, den 1sten Februarij.

Na drie dagen beraadslagens in het lagerhuis over het voorstel van den heer *Buller*, strekkende tot afkeuring van het stelsel der ministers en tot verklaring dat deze het vertrouwen van het huis verloren hadden, hebben de ministers met eene kleine meerderheid de overhand behouden, zijnde het voorstel met 308 tegen 287 stemmen, en dus met eene meerderheid van 21 stemmen *verworpen*. In de zitting van eergisteren, die tot 's middernachts duurde, heeft voornamelijk lord *Stanley* het woord gevoerd, en diens rede de aandacht getrokken en het tegenwoordig bestuur hevig aangevallen.

— De raad van ministers is eergisteren gedurende twee uren op het bureau van de buitenlandsche zaken vergaderd geweest. Al de ministers, met uitzondering van lord *Holland* die ongesteld was, waren daar tegenwoordig.

— Een russisch koerier met depeches voor den russischen zaakgelastigden, heeft te gelijk een aantal kostbare geschenken voor de koningin van wege den keizer overgebragt, voornamelijk bestaande in zeer kostbare pelterijen en diamanten van buitengewone grootte in de keizerlijke goudmijnen van nieuw Rusland gevonden.

— De verdedigers der veroordeelde chartisten te Monmouth, hebben bij de koningin een verzoek om gratie ingediend.

— De *Courier* doet in zijn cityartikel opmerken, dat de handel in de Amerikaansche fondsen sedert het begin van het jaar veel verbeterd is. De notering was ter beurze van gisteren: 3 pCt. 91 drie achtste; Ned. 2½ pCt. 52⅝; dito 5 pCt. 101¼; Spanje 26½; Portugal 3 pCt. 23 drie achtste.

BELGIE.

BRUSSEL, den 2den Februarij.

De prins *Albert* van Saxen-Coburg, van zijn vader, den regerenden hertog, en zijn broeder prins *Ernst* vergezeld, zijn vrijdag avond te Luik aangekomen en er door de burgerlijke en militaire autoriteiten ontvangen. Zaturdag morgen zijn zij met een bijzonder konvooi, van 15 rijtuigen over den spoorweg naar Brussel vertrokken, waar zij des middags ten half drie aankwamen. Aan het station van den spoorweg werden de drie Coburgsche Prinsen door den britschen gezant, lord *Seymour*, door den generaal *Goblet*, de majoor *de la Gotellerie*, als ordonnans-officieren des konings, door den militairen gouverneur van Brussel en den provincialen gouverneur ontvangen, terwijl hunne komst met het lossen van 21 kanonschoten werd aangekondigd. Eene eerewacht was aan het spoorweg-station geplaatst, van waar de Prinsen in hofrijtuigen en door detachementen kavallerie begeleid, naar het paleis te Brussel reden. De toekomstige gemaal van Engelands koningin was even als zijn vader en broeder in burgerkleeding.

— De kamer van vertegenwoordigers zet de beraadslagingen over het budget van de binnenlandsche zaken nog voort.

— Volgens *l'Observateur* zou het gouvernement voornemens zijn bij de kamers een ontwerp betreffende eene nieuwe organisatie van het leger in te dienen. Elk regiment van linie zou men daarbij op twee actieve en twee reserve bataillons willen brengen. Ten aanzien der infanterie zou men de organisatie van het fransche leger volgen; elk bataillon zou uit acht kompagnien bestaan; de op den voet van vrede georganiseerde korpsen zouden voltallig worden gehouden, het kamp van Beverloo zou geheel worden opgebroken, enz.

— Gelijk was aangekondigd, heeft het genootschap *St. Cecile*, te Gent, ... eene serenade gegeven, ... veel volks op de been was. Ook aan den ... *d'Hane* is eene serenade gegeven.

— Het schilderstuk van den heer *de Keijzer*, voorstellende den slag van Woeringen, is naar Parijs gezonden om op de aanstaande tentoonstelling van de Louvre te prijken.

— Dat bevel, door het hollandsch gouvernement gegeven — zegt het *Commerce Belge* — om geen desarteurs meer toe te laten is reeds ten uitvoer gelegd; twee fransche desarteurs zijn uitgedreven, op het belgisch grondgebied gearresteerd, zijn zij gevangen gezet en ter dispositie van den procureur des konings gesteld.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Februarij.

Wij vernemen, dat bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit, wederom onderscheidene bezuinigingen zijn gemaakt, met betrekking tot het departement van Oorlog, als zijnde daarbij onder anderen, vastgesteld: de ontbinding van de korpsen muzijkanten bij alle de afdeelingen, met uitzondering van die der grenadiers; de beperking van de vrijwillige werving bij het korps grenadiers en het brengen op non activiteit van onderscheiden hoofd-officieren,

Dien ten gevolge zijn, naar men verzekert, de volgende beschikkingen genomen:

Aan den generaal-majoor *C. J. J. baron de Posson*, is eervol ontslag uit zijne betrekking van kommandant der brigade ligte kavallerie verleend, en gesteld ter dispositie van het departement van oorlog.

Gesteld op het tractement van non-activiteit, in afwachting van pensioen, de kolonels der kavalerie *G. L. C. Bouwens van der Boijen*, van de afdeeling kurassiers n°. 3; *O. J. R.* baron *van Tuyll van Serooskerken* thans twee derde activiteits-tractement genietende, *L. Nijpels*, van de afdeeling kurassiers n°. 9; *J. A. Salis Soglio*, id.; *D. C. Buno*, van het regement ligte dragonders n°. 4; *T. H. van Schaek*, van de gesupprimeerde afdeeling kurassiers n°. 1.

Gesteld op nonactiviteit, in afwachting van nadere beschikking, de luitenant-kolonels der kavallerie *F. van Borsele*, van het regement huzaren n°. 6; *W. S. Rambonnet* van het regement ligte dragonders n°. 4.

Benoemd tot kommandant der brigade ligte kavallerie, de kolonel *F. I.* graaf *Dumonceau*, van het regement ligte dragonders n°. 5; tot kommandant van de afdeeling kurassiers n°. 3, de kolonel *A. F. van Campen* van het regement ligte dragonders n°. 4 tot dus verre kommandant der Koninklijke rijschool, uit welke betrekking hij eervol wordt ontslagen; tot kommandant van de afdeeling kurassiers n°. 9, de luitenant-kolonel *N. C. Matthes*, van de gesupprimeerde afdeeling kurassiers n°. 1; tot kommandant van het regement ligte dragonders n°. 5, de luitenant-kolonel *F. H. von Gagern*, van hetzelfde regement; tot kommandant van het regement huzaren no. 6, de luitenant-kolonel *J. B. B. de Bellefroid*, van het regiment lansiers no. 10; tot kommandant der Koninklijke rijschool, de kolonel *H. Royen*, van het regement huzaren no. 6; tot luitenant-kolonel titulair, de majoor *K. W. J. Storm de Grave*, van de afd. kurassiers no. 3.

— Men schrijft uit Leiden: Volgens een dezer dagen door de regtsgeleerde faculteit genomen besluit, zullen voortaan de examina in het hedendaags regt in de Nederduitsche taal worden afgelegd.

Eene deputatie van wege de heeren studenten der Hoogeschool is dezer dagen bij Z. K. H. prins *Alexander* toegelaten, ten einde Z. K. H. bij gelegenheid van de vestiging van Hoogstdeszelfs verblijf binnen Leiden, te verwelkomen, en de belangstelling te betuigen, welke dit verblijf onder de academie-burgers verwekt. — Verder wordt uit die stad gemeld, dat er bij de Koninklijke familie het plan bestaat, om de maskarade van heeren studenten, op aanstaanden Zaturdag, den 8 dezer, te komen zien, en af te stappen aan de woning van Z. K. H. Prins *Alexander* op het Steenschuur, alwaar de maskerade driemalen zal voorbij komen.

— Uit Napels wordt, van den 18den Januarij, geschreven, dat Z. K. H. Prins *Hendrik van Oranje* den vorigen woensdag uit genoemde stad was vertrokken, en na eenen togt van 36 uren, met een' zeer gunstigen noordenwind, te Messina is aangekomen.

— De raad der stad Leiden heeft, in plaats van wijlen den heer *Petrus Cunaeus*, tot lid der staten van Holland verkozen den heer mr. *Albert Otto Ernst* grave *van Limburg Stirum*, lid van den stedelijken raad.

— De heer *Everard*, geneesheer van H. K. K. H. de Prinses *van Oranje*, is tot honorair lid van de geneeskundige maatschappij van Brugge benoemd.

— Z. M. de koning van Pruissen heeft den Oostenrijkschen gezant bij het Nederlandsche hof, den graaf *von Senfft-Pilsach*, de orde van den Rooden Adelaar, eerste klasse, geschonken.

— Uit 's Hage wordt gemeld dat aldaar drie personen in hechtenis genomen, als beschuldigd van diefstal bij den heer *Heldewier*, op de Prinsegracht.

— Men meldt uit de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid, dat de sterkte der bevolking dagelijks toeneemt. Zij bedraagt thans 8900 zielen. In de fabrijken werkt het grootste deel der bevolking. De katoenweverij telt 406 weefgetouwen. Te Ommerschans is eene koffijzak-weverij van 100 getouwen, waartoe ongeveer 300 personen worden gebezigd. Er worden 's weeks 7000 stuks afgewerkt; des zomers kan dit getal tot 8000 klimmen. Ook bestaat er eene weverij van 40 getouwen voor gekleurd linnen.

— Gedurende de maand Januarij heeft het getal reizigers die van den Haarlemmer spoorweg gebruikt gemaakt hebben, bedragen 12,008, en de opbrengst van reizigers en goederen *f* 6,093—05.

— Uit Kleef schrijft men, dat bij het onweder van Zondag 26 ll., de bliksem in den Schlostoren aldaar geslagen is en twee zware dwarsbalken tot splinters geslagen heeft, zonder verdere ongelukken te veroorzaken.

De parijsche post van gisteren (4 Februarij), is heden nog niet aangekomen.

MIJN HEER VAN DRENTEL, DE VISITENLOOPER,

OF

SLECHTS VIJF MINUTEN.

Als mijn huisknecht binnen treedt en zegt: » Mijn heer VAN DRENTEL wenscht u te spreken!" dan lacht hij ironiesch; het is aan zijn gezigt te zien, dat hij denkt: » daar zijt mee geschoren!"

Mijn Heer VAN DRENTEL, die, jaar in jaar uit, niet anders doet dan visitenloopen, handelt even als een bloedzuiger. Eer hij zich vastzet, zoekt en snuffelt hij rond, om zich heen en wringt zich in duizend bogten; heeft hij echter eens gevat, dan zit hij vast, en zuigt zich vol, en laat niet los, dan nadat hij zich aan ons bloed zat gezogen heeft.

Mijn Heer VAN DRENTEL treedt binnen: « Slechts vijf minuten, goede vriend!"

Slechts vijf minuten! Hoevele *vijf minuten* leeft dan toch wel de mensch in zijne zeventig jaren?

Slechts vijf minuten! In vijf minuten springt eene Minerva uit het hoofd van Jupiter te voorschijn: in vijf minuten gaat een *Lissabon* te grond.

Slechts vijf minuten! In vijf minuten kan ons eene beminnelijke schoone, door haar « ja!" gelukkig maken, en wij zijn voor altijd gered; in vijf minuten kan zij ons den zak geven, en wij zijn voor altijd verloren.

Slechts vijf minuten! In vijf minuten kan men een dertigjarigen oorlog verliezen: In vijf minuten kan men den hemel winnen.

Slechts vijf minuten! In vijf minuten kan men eene reine ziel bederven: in vijf minuten kan men eene neêrgebogene ziel weder oprigten.

Slechts vijf minuten! In vijf minuten kan ons ieder onzer vijf zintuigen vijfmaal in verrukking — en vijfmaal tot vertwijfeling brengen.

Slechts vijf minuten! In vijf minuten kan ons ons overkropt gemoed tot eene daad vervoeren, die vijftien jaren vol berouw en tranen niet weder ongedaan kunnen maken.

Slechts vijf minuten! In vijf minuten kan de warmste vriendschap en de vurigste liefde verkoelen: in vijf minuten kunnen ons tien lastige schuldeischers ontmoeten: in vijf minuten kunnen wij in de schoonste verwachtingen en in de zekerste kapitalen bedrogen worden: in vijf minuten kunnen wij tienmaal, door onze woorden, en ten minste eens, door onze pen, een' domme streek begaan: in vijf minuten kunnen wij ons gemakkelijk achtmaal met schande beladen: in vijf minuten loochent een meisje zes jaren van haren ouderdom, en menigeen verbreekt in vijf minuten, tienmaal zijn woord.

Slechts vijf minuten!

O VAN DRENTEL, VAN DRENTEL!

Maar Mijn Heer VAN DRENTEL is nu binnen: » slechts vijf minuten goede vriend!"

Met eene zuinige glimlach zeide ik: « Wat is er van uw dienst?" Daar begint me nu Mijn Heer VAN DRENTEL zijne praatjes uit te kramen: « Och ik weet, gij hebt het zoo druk; ik weet, uw tijd is kostbaar; ik weet, wat gij al te doen hebt; o, ik weet het alles zeer wel; ik weet, wat het te zeggen is Redacteur te zijn; ik weet, wat dat zeggen wil; ik weet, dan kom je alles te voren, ik weet . . . . .

— » Ik bid u vriendelijk, waarmeê kan ik u dienen?"

— » Och, slechts vijf minuten! Ik weet, wat de tijd is: ik weet hem goed te waarderen; ik weet mij dit onschatbaar kleinood ten nutte te maken; ik weet . . . . ."

— » Mag ik u bidden mij nu maar eens spoedig te zeggen, wat er van uw dienst is?"

» Och, ik ben terstond geholpen; slechts vijf minuten! Ik weet, dat duizend dingen u de handen vol geven; ik weet, hoe gij, in uwe betrekking, den tijd noodig hebt; o, ik weet . . . . ."

Op dit oogenblik brengt mijn huisknecht mij een' brief. Ik zeg: » Met uw verlof!" VAN DRENTEL antwoordt: » o, Ik weet, dat zijn zaken, die zich niet laten verschuiven; ik weet, wat een brief soms te beduiden heeft, o, ik weet, enz."

Ik lees den brief; ondertusschen maakt VAN DRENTEL kennis met mijne boekenkast, — haalt hier en daar een boek uit, — slaat een woordenboek op, — telt mijne Almanakken, — beziet de banden en inmiddels heb ik den brief gelezen. VAN DRENTEL merkt het, keert zich om en zegt: Houdt gij er ook van om uwe boeken in linnen ruggen te laten binden?"

— » o Ja!"

» Zij kunnen hier niet goed inbinden, want . . . . .

— » Mag ik u vragen hoe ik te zeggen, waarom ik de eer heb . . . ik ben wat verstrooid."

» o, Ik ben spoedig geholpen: Slechts vijf minuten! Ik weet dat gij veel geplaagd wordt; ik weet, hoeveel gij aan het hoofd hebt; o, ik weet, gij ontvangt zeker menigmaal lastige bezoeken." —

— » Sommigen ook al eens, — uw wensch is? . . . . .

Juist brengt men mij een vel drukts, — men wacht op de correctie: gretig neem ik deze gelegenheid te baat, en zeg, met al de hoffelijkheid eens hovelings van LODEWIJK XIV: » Gij ziet, Mijn Heer VAN DRENTEL! hoe dringend ik bezet ben, gelief mij nu in 't kort te zeggen . . . ."

Maar gelijk een bloedzuiger zette nu de Visiten-looper zich er eerst goed toe, om zijne vijf minuten tot in het oneindige uit te rekken.

» O, — zeide hij — geneer u niet, ik kan wachten! Ik weet wat eene correctie in heeft, ik weet, dit kan geen uitstel lijden; o, ik weet het zeer goed, o, geneer u niet, ik zal ondertusschen een beetje in uwe studeerkamer rondzien.

Ik moest mij in mijn noodlot getroosten, en zette mij aan de correctie, terwijl Mijn Heer VAN DRENTEL in mijne kamer omdrentelde. Eerst bezag hij de schilderijen, daarop betastte hij de busten bij neus en ooren, toen schoof hij naar mijne bloemtafel, rook aan de bloemen en brak er een knopje af, daarop las hij de namen op mijne visitenkaartjes, vervolgens nam hij mijn ring met juweelen steen, wreef ze een reis of wat over de mouw van zijn rok, en ging er mede aan het raam, om er het licht op te laten spelen, daarop naderde hij mijne schrijftafel: » Met uw verlof!" en trekt mij langzaam een Maandschrift onder het papier uit, waarop ik zit te schrijven, daarna nam hij mijn signet, en drukt zich het wapen in de vlakke hand; met één woord, hij is onuitputtelijk om zich bezigheden te verschaffen. Eindelijk ben ik gereed, en ik vraag hem weer

ernstig, de goedheid te willen hebben, daar hij ziet hoe bezigheden op mij wachten, mij te zeggen, wat zijn wensch is.

» o! Het is een kleinigheid, voor u ten minste: ik wilde u niet lang ophouden, maar ik dacht toch, dewijl het zulk een eigenaardig ding is, gij zoudt er vreemd over op zien, gij zijt toch een man van zooveel ondervinding, het is wel uw vak niet, ik weet het wel, dat gij daartoe te weinig tijd hebt, ik weet, dat zulke kleinigheden, o, ik weet zeer goed . . . ."

Daar komt de post aan: brieven, couranten, papieren; elke ader zwelt mij van ongeduld. VAN DRENTEL zegt: » o, geneer u niet, ik weet de post is een gewigtig ding; ik weet wat er menigmaal van een' brief afhangt; o, ik weet het zeer goed. . . ." en VAN DRENTEL zet zich op zijn gemak in mijne canapé, als wilde hij daar in eindelijk verkregene gemoedsrust, het einde zijner dagen afwachten. Het was om radeloos te worden. Gelukkig, er kwam uitkomst. Mijn Boekdrukker trad binnen met de maandelijksche rekening. Ik verzamelde al mijn' moed en zeide: » Mijn Heer VAN DRENTEL, ik heb thans eene rekening te vereffenen, die ten minste vier uren duurt, ik verzoek u . . . ."

VAN DRENTEL springt op en zegt: o, geneer u niet, ik ga ondertusschen hierover naar het koffijhuis, ik weet, wat eene rekening voor tijd eischt, ik weet dat zulk eene maandelijksche rekening . . . o, ik weet het zeer goed. Ik bid u, geneer u niet, ik kom dan straks weder; slechts vijf minuten!"

Weg is hij, — ik echter haal slechts adem onder het zwaard van DAMOCLES, wanneer ik een voetstap op den stoep hoor klinken; dan krimp ik in een, en zucht: » o Goede goden! alles, alles, slechts VAN DRENTEL niet!"—

Met dankbaarheid berigt de Commissie, dat bij haar, voor de Noodlijdenden weder is ingekomen:

Van de *Directie van het Handelsblad* ƒ 836,57½ waaronder ƒ 300 van wege H. K. K. H. DE PRINSES VAN ORANJE. — Van de Dames-Commissie te Breda wederom 170,60. — Makende met het vroeger vermelde zamen ƒ 470,60. — Van de Redactie van de Haagsche Nieuwsbode tot op 25 Jan. ƒ 380. — Uit de kas l'U. P. te Groningen ƒ 25. — Van den Heer P. Koumans Smeding te Leeuwarden een Wissel op Amsterdam groot ƒ 800.

SCHOKLAND den 31 Jan. 1840.

Namens de Commissie, voor de Noodlijdenden op Schokland.
G. J. GILLOT.

Ter EFFECTEN SOCIETEIT te *Amsterdam*, werden gisteren verhandeld: Ned. 2½ pCt. 52⅝, elf zest., ¾; Id. 5 pCt. 98¾; O. I. Leening 5 pCt. 97 een zest., ⅞; Handelm. 175, ¼, 1¼, ¾; Ardoins 23¾, dert. zest.; Braz. 75½.

SCHOUWBURG TE BREDA.

De Ondergeteekende heeft de eer het Tooneelminnend Publiek te *Breda* te berigten, dat hij op ZATURDAG den 8 Februarij 1840, (op algemeen verzoek) de 5de Representatie van het Abonnement zal geven, welke bestaan zal in het opvoeren van: DE GANS MET DE PAAUWENSTAART, of het GENEESMIDDEL DER HOOGMOEDSDOLHEID, Oorspronkelijk Blijspel met Zang in twee Bedrijven, door den Heer A. RUYSCH, gevolgd door: ARTHUR, of ZESTIEN JAREN LATER.

Aanvang ten 6½ ure.

Heeren Liefhebbers welke mogten genegen zijn, zich nog te Abonneren, kunnen daartoe gelegenheid vinden bij de Uitgevers dezer.

J. W. VAN VELZEN,
Opvolger van den Heer W. G. WEDDELODDER.

*** De Ondergeteekende op den 9. November 1839 van Zijne Majesteit Octrooi bekomen hebbende, op de uitvinding eener verbeterde METSELSPECIE, *KEIBETON* genoemd, acht het in het belang van het Publiek te zijn, aan te toonen, in hoe verre deze nieuwe Specie boven den gewonen Kalk de voorkeur verdient.

1°. Deze substantie, als eenvoudige Metselspecie gebezigd, droogt spoediger op en verkrijgt in weinig tijds eene meerdere hardheid dan wel de gewone Kalk.

2°. Om aan natte of vochtige muren het doorslaan te beletten, kan men met voordeel van deze specie gebruik maken; echter moeten zoodanige muren alvorens wel gezuiverd worden.

3°. Daar ook deze stof belet, de vochtigheid uit den grond door te dringen, en zelfs de Woningen tegen den Wilden Wijngaard behoedt, zoo is dezelve bijzonder geschikt ter besmering van Vloeren in Gangen, Keukens en Kerken, en kan het gebruik van Plavuijen, Steenen en Planken vervangen. De met gemelde Specie besmeerde Vloeren, kan men zelfs onbeschroomd met Tapijten beleggen, daar men niet behoeft te vreezen, dat deze door het Vochte verteerd zullen worden.

4°. Verfijnd en gezuiverd zijnde, is deze Specie bijzonder geschikt om het schoonste Stukadoorwerk daar te stellen, dat wel behandeld zijnde nooit scheurt en het Marmer evenaart; daar de werklieden tevens het genoegen zullen ondervinden, zijne Plafons en Muren spoediger te kunnen afwerken, dan met Leem of Kalk, iets hetwelk hun zeer voordeelig is.

Van deze Metselspecie zijn bij den Ondergeteekenden vier soorten voorhanden, als:

1e Kwaliteit, om te Metselen en te Berapen à ƒ 1,10 per Ned. Mud.
2e idem, om te Metselen en Buiten- en Binnenmuren ruw te besmeren à ƒ 1,50.
3e idem, om Buiten- en Binnenmuren fijn af te smeren à ƒ 2,—, en
4e idem, om te Stukadoren en fijne werken te maken à ƒ 4,—.

Uit dezen KEIBETON wordt mede eene bijzondere soort van Plaveijen, Tegels, Plinten en Metselsteenen vervaardigd, die door fraaiheid en duurzaamheid het Marmer nabijkomen en waarvan de prijzen zijn als volgt:

Gevlamde			Plaveijen	16	duims	à 80	Cents.
dito			dito	13	»	à 70	»
Effen			dito	16	»	à 70	»
dito			dito	13	»	à 50	»
Gevlamde			dito	8	»	à 12	»
Effen Roode of Blaauwe			dito	8	»	à 6	»
Gevlamde Chineesche			dito	16	»	à 36	»
Effen	dito		dito	16	»	à 25	»
Gevlamde	dito		dito	13	»	à 25	»
Effen	dito		dito	13	»	à 15	»
Gevlamde Chineesche, driehoeks			dito	8	»	à 16	»
Effen	dito	dito	dito	8	»	à 12	»
Gevlamde	dito	dito	dito	6½	»	à 15	»
Effen	dito	dito	dito	6½	»	à 10	»
Gevlamde Plinten						à 15	»
Effen	dito					à 10	»

Bij het ontvangen van orders bekomt men mede eene nadere inlichting over het gebruik van voornoemde Specie.

BETRUS S. VAN DEN OUWELANT,
Wijnhandelaar te *Oosterhout*, bij *Breda*.

NB. De aflevering geschiedt alleen tegen kontante betaling.

*** De ondergeteekende heeft de eer aan het geachte Publiek te berigten, dat bij buiten zijn bekend Magazijn van GALANTERIEN, nog zal Verkoopen: Eene partij BORSTELS, WERKBORSTELS, BEURSEN, TABAK-, SNUIF- en SIGARENDOOZEN, BREI- en NAAINAALDEN, MANDJES en REDEKULS, TABAKSZAKKEN en nog eene menigte Artikels, welke beneden Fabrieks-prijs zullen worden verkocht. *Bougies l'Etoile.* WASKAARSEN 1ste Soort ƒ 1,00, 2de Soort 90 cent., opregte EAU-DE-COLOGNE, per kist ƒ 3,40, per flesch 60 cent.

S. SCHARZMAN,
op de Bosche Brug bij den Heer VAN WEES, *Boekverkooper.*

BEKENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te *Breda*, zal, op last der Commissie van Administratie derzelve Beleenbank, op Woensdag den 18. Maart aanstaande, aanvangende des morgens ten *tien* en des namiddags ten *twee* ure, aan het Lokaal der Bank, in het openbaar doen Verkoopen:

De VERSTANE PANDEN van de maanden *October*, *November* en *December* 1838. Zullende de GOEDEREN daags te voren, te rekenen op dezelfde uren, aldaar te zien zijn.

Men zal de Verkoopbaar Vervallen Panden kunnen lossen, of daarvan de Interessen aanzuiveren, ook ter uiterlijk op Dingsdag den 10. Maart te voren.

Breda, den 3. Februarij 1839.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

BEKENDMAKING.

De Notaris VAN DER HEIJDE, residerende te *Eindhoven*, zal, in het *Nieuw Logement* te *Helmond*, op de *Zuid-Willemsvaart*, op Maandag den 24. Februarij 1840, ten *vijf* ure des namiddags, in het openbaar opvellen en veertien dagen later, ter zelfder ure voormeld, finaal Verkoopen:

Gemeld NIEUW LOGEMENT, zijnde eene groote sterke en wel-doortimmerde HUIZINGE, bevattende onderscheidene Beneden- en Boven-Kamers, ruimen Zolder, Keuken, Kelder, Pomp en verdere Gerijven, Stal voor acht Paarden, Hooi- en Stroo-Zolder daar boven, ERF en TUIN, te zamen groot 3 Roeden, 9 Ellen, Kadastraal bekend Sectie D, Nos 67, 582 en 583.

Dit Huis cum annexis is door deszelfs ruimte, inrigting en schoone ligging aan de Markt, bijzonder geschikt tot het houden van Logement en uitoefenen van alle Neringen en Bedrijven.

Aan te vaarden met Paschen 1840.

Te BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.